

Nicolae Iorga, flacăra vie,

flacăra de sacrificiu a neamului

În vremurile grele țara noastră a avut norocul de a avea la cârmă oameni mari, suflete nobile. Ei au fost expresia voinței și încarnarea dorințelor acestui popor, într-o anumită situație.

Ei au sfătuit, ei au îndrumat, și au luminat calea pe care trebuia să meargă poporul Lumina de tortă călăuzitoare au fost; și istoria țării, și neamului nostru, ei au făcut-o; cu faptele lor s'a împletit.

Dar niciodată, far mai luminos, n'a strălucit pe câmpul politicii românești, ca acum, în conducătorul N. Iorga, profesor, om de rară cultură și de mare suflet.

La vârsta — de 60 ani, în culmea gloriei câștigată în templul culturai cu sforțări de voință și calități innăscute și cultivate, acolo unde înălțându-te, te și consumi, profesorul N. Iorga neconsumat, ca un tânăr plin de energie îndemnatore, pleacă să-și scape țara din criza economico-morală ce o bântuie.

Luând în seamă căma guvernării, aleargă dela un capăt la altul al țării, ca o flacăra vie, luminând, încurajând, îndemnând pe toți care-l văd și-l înțeleg, că scăparea este prin noi, prin reînvierea calităților acestui popor, lăsate adormite de metode noi și o biceiri politice noi.

Unde e cinstire, unde e spiritul de sacrificiu, unde e omnia și respectul cu ântului dat, care altădată formau calitățile distinctive ale Românilor?

Fanarismul, străinismul, pe care, ca istoric, d-l N. Iorga l-a combătut, toată viața, acum trebuie ars, distrus, ca să scape o țară.

Și de aceia îl vedem alergând dela un capăt la altul al țării, pentru ca să cunoască răul, iar țara să capete nădejde în el.

Pildă vie de sacrificiu personal și de partid, îl vor înțelege oare măruneții politicieni, șefi și subșefi, cameni de calcule și aranjamente, vârfuri până în gât în afaceri necinstite, că vremea lor a trecut?

Noi toți, care gândim românește și care simțim „că n vine mai curge un sânge de Roman” îl admirăm și i dorim tot succesul în opera întreprinsă cu atâta elan. Și comparându-l cu acei cuminți și plini de vigoare bătrâni ai Franței, cu cu foștii și actualii ei conducători, plini de energie la 70 de ani, putem să ne mândrim de vitalitatea rasei latine, moștenită și de noi Români! Să trăiască!

N. PASCU

Citiți și răspândiți ZIARUL AVÂNTUL

Singurul ziar românesc independent din județul Neam, scris aproape în întregime de profesori secundari.

Abonații sunt rugați să achite abonamentul pe anul 1931.

8 Iunie — Ziua Restaurației

Luni, 8 Iunie, se împlinește un an decând a scoborit, din văzduhul albastru al cerului, pe aripi de pasăre măiastră, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, spre a lua, în mâinile sale viguroase, frâiele țării acesteia, văduvidă aproape trei ani de principiul ei vital: Regele vrâstnic, energic și autoritar. Evenimentele, extraordinare, petrecute anul trecut în preajma lui 8 Iunie, sunt uluitoare. Dacă nu le-am fi trăit, din plin, cu toții, ni s'ar părea legende. Ele formează pietrele unghiulare ale unei noi epoci, în viața neamului nostru Românesc. Restaurația dinastiei, în drepturile ei divine și legale, a venit cu o mână salvatoare, tocmai când Țara se afla pe marginea prăpastiei. 8 Iunie — ziua istorică a urcării M. S. Regelui Carol al II-lea pe tronul României Mari — va rămâne o dată memorabilă. Zeci de ani vor mai stăru, în sufletul țării, talazurile de bucurie clocotitoare și tunetele uralelor unanime de „Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.”

AVÂNTUL

RHOMBUS STAMATINI

Regiunea orașului Piatra-Neamț — prin configurația sa geografică și prin alcătuirea sa geologică — a fost, demultă vreme, obiectul de studiu al diferitor cercetători cari s'au abătut pe aci. Printre cei mai de seamă, amintim de d-nii profesori Sava Atanasiu, Ion Simionescu, M. David, N. Cosmivici și M. Stamatini. Acesta, din urmă, mai ales, a fost albina harnică și neobosită, care a adunat orice plantă și orice fosilă ce i se părea lui că interesează cercetările asupra trecutului, a vieții și a însemnătății regiunii.

Depe urma lui M. Stamatini, acest eminent fost profesor și director al liceului Petru Rareș — ne-a rămas, la Piatra Neamț, un vrednic început de muzeu regional și un bogat material de documentare a științelor naturale.

Colecțiile sale de licheni sunt cunoscute și profesorilor universitari, iar colecțiile de fosile — așa cum numai el știa să le adune — atrag și azi atenția oamenilor de știință cari cercetează muzeul liceului.

Multe din fosilele adunate de Stamatini au fost studiate, clasate și identificate în laboratoarele muzeelor din Iași și București. Ele au contribuit, atât la îmbogățirea cunoștințelor științei geologice, cât și la diferite determinări asupra structurii acestui sol.

De curând a apărut în Buletinul Societății Științifice din București, un studiu al d-lui Mircea Paucă — doctor din științe — asupra unor noi specii de pești — patru la număr — din epoca oligocenului, a căror urme se găsesc în regiunea noastră.

Una din aceste specii a fost numită — de către d-l Mircea Paucă — Rhombus Stamatini. Este un omagiu posthum adus muncii

și amintirii excelentului om de știință și cercetător care a fost profesorul M. Stamatini.

Desigur, nu vom reproduce, în acest articol, studiul așa de interesant al d-lui Paucă, asupra acestui pește, el interesând un număr infim de cititori.

Am vrut numai să atrag luarea aminte, a opiniei publice locale, asupra acestui fapt divers, de puțină importanță în vremea aceasta a frământărilor electorale și a luptelor pentru un scaun de primar, prefect, deputat, ori senator.

Am vrut să atrag luarea aminte asupra acestui fapt divers, pentru că, divers fiind, el își are totuși însemnătatea lui, pentru cine vrea să i-o desprindă.

Desigur o însemnătate mai mare și mai durabilă decât însemnătatea recentului rezultat al votului universal.

Constantin Turcu

„UN EVREU (IN)CONȘTIENT”

Într-o tipăritură locală, de reclame, „un evreu conștient” semnează o scrisoare deschisă către alegătorii evrei.

Te cuprinde mila citind această scrisoare. Iată: Alegătorii evrei! Ani de-a rândul trăiați cu răsuflarea întretăiată sub amenințările devastărilor și lăsați la cheremul tuturor derbedeilor și a minorilor. Întodeauna ați fost lapii ispășitori ai tuturor fărâdelegilor, comise de cei ce aveau în mâinele lor murdărite de minciuni, frâiele țării.

Și scrisoarea evreului „conștient”, continuă pe această gamă de vâlcăreală, de fi se rupe inima și fi se umplu ochii de lacrimi.

Drept este că liber este fiecare om și fiecare neam să-și plângă — chiar în gura mare, la răspântie — durerile, nevoile și amărăciunile. Dar până la un punct numai. Până acolo unde nu jignește, nu insultă și nu

calomniază pe nimeni.

Așadar ascultați ce spune mai departe „evreul conștient”, care de aici începe a deveni „inconștient”:

„Alegătorii evrei! Avem azi la cârmă țării un guvern care sub haina culturii și a cinstitei cărturarului Iorga, ascunde intențiile cele mai reacționare și mai antisemite. Guvernul Iorga-Argetoianu este expresia cea mai fidelă a oligarhiei Românești... Guvernul reacțiunii nu vrea să avenge reprezentanții în parlament, pentru că să nu existe nici un control, să n'aibă nimeni dreptul să protesteze contra actelor sale dictatoriale.”

Carevasăzică — înțelegeți, nu? — guvernul d-lui N. Iorga, e acuzat de dictatură, de către evreul (in)conștient, al blocului evreesc! Frumos — nu? În țara aceasta, unde nimeni nu i-a chemat și nimeni nu-i silește să rămâie, unui evreu se răzvrătesc

și batjocoresc guvernul cel mai moral și mai cinstit din câte am avut noi, de zece ani încoace.

Dar, mă rog, ce înseamnă această eșire obraznică a evreului (in)conștient? Pentru că una din două: eșirea aceasta este ori obraznicie crasă și impertinență, ori analfabetism tâmpit și incorigibil. Căci un individ cult și sincer, nu se poate preta la asemenea confuzii grosolane. Nu se poate preta să acuze un guvern, ca cel condus de d-l Iorga, de dictatură și oligarhie. Este știut doar, că dictatura este încoronarea politică a analfabetismului, a spiritelor în cari vorbesc instinctele primitive și superstițiile.

„Evreul (in)conștient”, care a tipat săptămăna trecută prin tipăritura locală de reclame, s'a identificat și și-a definit neamul ca atare.

Dan Costea

Note electorale

1 Iunie 1931. Secția de votare B... Votarea are loc la școală.

Guvernul e reprezentat printr-un candidat... impus de Centru și care — singur declară — pentru prima oară asistă la alegeri.

Opoziția — toate cele 9 liste — (a zecea e a guvernului) e reprezentată prin singurul delegat al listei No. 10.

Candidatul guvernului fumează țigară după țigară și împarte strângeri de mână cu toți alegătorii — dispoziție dată de... Centru.

Delegatul opoziției, bea cafele în cerdacul școlii, la umbră, cu d-na și d-l învățător și discută, despre... artiștii de cinema.

Comandantul trupei de pază, e un locotenent simpatic. A venit și el să bea o cafea.

În sala de vot, blândul președinte, biurul, câte-va santițele și 13 gherete. Alegătorii vin îngrămădiți în grup de 12. Ghereta No. 1, nu funcționează. În ușa ei închisă, stă imposibil și cu demritate de brad uscat, un scaun de cârciumă cu 4 picioare.

Ușile celor 12 gherete active, scârțâie din 4 în 4 minute, pornind în contra-timp 12 pocnituri de stampile murdărite de tuș.

Ora 5 după amiază. Alegători puțini. Votarea începe să devină monotonă.

Deodată, președintele secției, se îndreaptă cu un aer destul de serios către delegatul opoziției:

— D-le delegat, sunt informat că ați făcut o contestație... că în ghereta No. 1 se află un alegător închis, care votează încontinuu cu lista guvernului. Vă rog, treceți cu d-l Locotenent și faceți cercetări spre convingere.

— D-le Președinte... dar... cred că-i o eroare...

— Vă rog... vă rog... d-le delegat, cercetați.

Cam derutat, delegatul opoziției, împreună cu comandantul trupei, porni către ghereta No. 1. Dădură scaunul de brad uscat la o parte și deschizând ușa, amical, glasul președintelui îi împinsă înăuntru:

— Vă rog, faceți cercetări! Și, într'adevăr, în ghereta No. 1, era un alegător mascat într-un sifon triplu, care lucra cu câte-va stampile transformate în sticle de vin.

Din sfert în sfert de oră, vocea blândă și tonul imparțial continuă în pag. II-a

O revistă bună „Drumul nou”. Spre reînvierea gospodăriei țărănești

Parcă e stingeritor să vorbești de chestiuni agricole tocmai în vremea când discursurile politice, procentul de cotonogiti pe câmpurile de bătaie electorală, sau gâciful vînturilor fericiți ai plăcintei naționale, pasionează mai mult pe nobilul cetățean român, decât o searbădă problemă de gospodărie.

Și doar d'abia 10 ani au trecut decând, alături de năstrușnicul vot universal, improprietățile țărănilor stătea ca singura și marea nădejde de propășire a țării noastre, „eminaente agricole”.

„Țăranul nădejdi de mâine”, calicid de criză și dajdi și nărvit de făgăduiala flămânzilor de putere

a ajuns cu toată hărnicia lui, producătorul falit și codașul gospodărilor din Europa.

În locul fermelor productive care trebuia înmîit, să înlocuiască „curtea” boierească, (cu toate păcatele unei boierii irosită pe drumurile Parisului, care susținuse totuși un veac, prestigiul agriculturii românești), satele noastre sunt astăzi adunături de case de vadană.

Neajutate de nimeni, necălăuzite de nimeni și mai ales neluminate de nimeni în rosturile de muncă priecupă.

Căci mai ales de lumină are nevoie, o gospodărie, unde plugul de lemn, grapa de nuele și semănatul

cu mîna sunt procedee încă finite cu sfințenie.

Altfel, cu toate teoriile deșteptilor, o sută de credite agricole și 999 de legi ilustrate, se vor duce parau pe apa Sâmbetei.

În fața acestui tablou, orice gând cuminte, orice îndemn serios de îndreptare, e bine venit.

Locul prim în pornirea spre luminare l'am da cuvântului scris, presei de specialitate. Pornit mai ales dela „doftorii pământului”, dela inginerii agronomi atăta vreme absenți dela datorie.

O asemenea publicație a și ieșit anul acesta (a apărut chiar la 1 Ian. 1931) și poartă numele frumos de „Drumul nou”; loae bilunară de popularizare agricolă scoasă de Uniunea Camerelor de agricultură sub conducerea unui comitet.

Revista e împărțită pe capitole de specialitate, fiecare scris fiind de cunosători desăvârșiți ai agriculturii. Nimic din ceea ce ține spre crearea unei ferme model nu e uitat: Piața cerealelor, informații, probleme generale de agricultură, ogorul cu întreaga și delicata sa tehnică agricolă, apoi gospodăria propriu zisă cu grădina de pomi și legume, pasările și vitele de curte.

Un capitol special încredințat unui specialist e hărăzit mașinelor agricole celor mai noi, a căror utilitate e bogat arătată. Apeți statură cu darnicie împărțite și o bibliografie cuprinzând cărțile și revistele de specialitate, completează fiecare număr, care dela aparțin și până astăzi a reușit să fie nou și interesant, chiar pentru un necunosător în ale agriculturii.

continuare în pag. II-a

TIPOGRAFIA „LUMINA” PIATRA NEAMȚ